

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 11. septembra 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Odvetvie mlieka a mliečnych výrobkov – Kvóty – Dodatočný poplatok – Nariadenie (EHS) č. 3950/92 – Článok 2 – Vyberanie poplatku kupujúcim – Dodávky presahujúce referenčné množstvo, ktoré má výrobca k dispozícii – Cena mlieka – Povinné uplatnenie zrážky – Vrátenie sumy prebytku – Nariadenie (ES) č. 1392/2001 – Článok 9 – Nákupca – Nedodržanie povinnosti vykonať dodatočné poplatky – Výrobcovia – Nedodržanie povinnosti zaplatiť mesačnú platbu – Ochrana legitímnej dôvery“

Vo veci C-46/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko) z 21. novembra 2017 a doručený Súdnemu dvoru 25. januára 2018, ktorý súvisí s konaním:

Caseificio Sociale San Rocco Soc. coop. arl,

S.s. Franco e Maurizio Artuso,

Claudio Matteazzi,

Roberto Tellatin

Sebastiano Bolzon,

proti

Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA),

Regione Veneto,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory A. Arabadžiev, sudcovia L. Bay Larsen (spravodajca) a C. Vajda,

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: R. Schiano, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 17. januára 2019,

* Jazyk konania: taliančina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Caseificio Sociale San Rocco Soc. coop. arl, S.s. Franco e Maurizio Artuso, C. Matteazzi a R. Tellatin, v zastúpení: M. Aldegheri, avvocatessa,
- S. Bolzon, v zastúpení: M. Aldegheri a E. Ermondi, avvocati,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci P. Gentili, avvocato dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: F. Moro a D. Bianchi, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 14. marca 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 nariadenia Rady (EHS) č. 3950/92 z 28. decembra 1992, ktorým sa stanovujú dodatočné poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 405, 1992, s. 1), zmeneného nariadením Rady (ES) č. 1256/1999 zo 17. mája 1999 (Ú. v. ES L 160, 1999, s. 73) (ďalej len „nariadenie č. 3950/92“), ako aj článku 9 nariadenia Komisie (ES) č. 1392/2001 z 9. júla 2001, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia č. 3950/92 (Ú. v. EÚ L 187, 2001, s. 19; Mim. vyd. 03/033, s. 104).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Caseificio Sociale San Rocco Soc. coop. arl (ďalej len „prvý nákupca“), družstevnou spoločnosťou s ručením obmedzeným založenou podľa talianskeho práva, ako aj S.s. Franco e Maurizio Artuso a páňmi Claudiom Matteazzim, Robertom Tellatinom a Sebastianom Bolzonom, talianskymi výrobcami mlieka na jednej strane a Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA) [Poľnohospodárska platobná agentúra, (AGEA), Taliansko], ako aj Regione Veneto (región Benátsko, Taliansko) na druhej strane vo veci kvót na mlieko a dodatočného poplatku za obdobie obchodovania s mliekom a mliečnymi výrobkami od 1. apríla 2003 do 31. marca 2004 (ďalej len „referenčné obdobie“).

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie č. 3950/92

- 3 Šieste a ôsme odôvodnenie nariadenia č. 3950/92 stanovujú:

„keďže v prípade, že ktorékoľvek z celkových zaručených množstiev bude prekročené, následkom pre príslušný členský štát bude, že výrobcovia, ktorí sa podieľali na takomto prekročení, musia zaplatiť daný poplatok; ...

...

keďže na účely predchádzania dlhým časovým odkladom medzi výberom a zaplatením poplatku, ktoré sa uskutočňovali v minulosti, ktoré nie sú zlučiteľné s cieľom režimu, malo by byť ustanovené, aby bol za zaplatenie odvodov zodpovedný nákupca, pretože sa z hľadiska vykonania nevyhnutných operácií zdá byť v najlepšom postavení, a aby mu boli poskytnuté prostriedky vyberať poplatky od výrobcov, ktorí ich dlhujú“ [*neoficiálny preklad*].

4 Článok 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Počas ôsmich nových 12 mesačných období, ktoré sa začínajú 1. apríla 2000, sú výrobcovia kravského mlieka povinní platiť dodatočné poplatky za množstvo mlieka alebo mliečneho ekvivalentu dodaného nákupcovi alebo predaného priamo na spotrebu počas príslušného 12 mesačného obdobia, ktoré presahuje množstvo, ktoré sa určí.

...“ [*neoficiálny preklad*]

5 Článok 2 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. Poplatky sa platia za všetky množstvá mlieka alebo mliečneho ekvivalentu predaného počas príslušného 12 mesačného obdobia, ktoré presahujú jedno alebo druhé množstvo, ktoré sú uvedené v článku 3. Poplatky sa delia medzi výrobcov, ktorí prispeli k prekročeniu uvedeného množstva.

V súlade s rozhodnutím príslušného členského štátu sa príspevky výrobcov na splatné poplatky stanovia po opätovnom pridelení alebo nepridelení nevyužitých referenčných množstiev, buď na úrovni nákupcov na základe množstva prekročenia zostávajúceho po pridelení nevyužitých množstiev v pomere k referenčným množstvám jednotlivých výrobcov, alebo na vnútroštátnej úrovni na základe množstva prekročenia referenčného množstva každého jednotlivého výrobcu.

2. Pokiaľ ide o dodávky, najneskôr do dátumu, ktorý sa stanoví, a v súlade s podrobnými pravidlami, ktoré sa stanovia, zaplatí nákupca zodpovedný za zaplatenie poplatku príslušnému orgánu členského štátu dlžnú sumu, ktorú odpočíta od ceny mlieka zaplatenej výrobcom, ktorí poplatok dlhujú, alebo ju vyberie iným vhodným spôsobom.

...

Ak množstvá dodané ktorýmkoľvek výrobcom prekračujú jeho referenčné množstvo, nákupca má prostredníctvom zálohy za splatný poplatok povolené odpočítať v súlade s podrobnými predpismi stanovenými príslušným členským štátom od ceny mlieka sumu zodpovedajúcu akejkoľvek dodávke daného výrobcu, ktorou prekračuje jeho referenčné množstvo.

3. Vo vzťahu k priamemu predaju zaplatí výrobca dlžný poplatok príslušnému orgánu členského štátu najneskôr do stanoveného dátumu a v súlade s podrobnými stanovenými pravidlami.

4. Ak je poplatok splatný a vybraná suma je väčšia ako daný poplatok, členský štát môže prebytok použiť na financovanie opatrení uvedených v prvej zarážke článku 8 a/alebo ho rozdeliť medzi výrobcov, ktorí patria pod prednostné kategórie ustanovené daným členským štátom na základe objektívnych kritérií, ktoré sa určia, alebo výrobcov postihnutých výnimočnou situáciou spôsobenou akýmkoľvek vnútroštátnym ustanovením, ktoré nesúvisí s týmto programom.“ [*neoficiálny preklad*]

Nariadenie č. 1392/2001

6 Podľa odôvodnenia 6 nariadenia č. 1392/2001:

„V súlade s článkom 2(4) nariadenia (EHS) č. 3950/92 je Komisia zodpovedná za stanovenie kritérií, na základe ktorých sa určí, ktoré prioritné kategórie výrobcov môžu profitovať z navrátenia tohto poplatku, ak sa členský štát rozhodol, že nebude v plnom rozsahu znovu pridelať nepoužité množstvá na svojom území. Členskému štátu možno, po konzultáciách s Komisiou, povoliť použiť iné kritériá iba v takom prípade, ak sa kritériá stanovené Komisiou nedajú v tomto členskom štáte uplatniť v plnom rozsahu.“

7 Článok 9 nariadenia č. 1392/2001 uvádza:

„1. Tam, kde je to aktuálne, členské štáty musia stanoviť prioritné kategórie výrobcov tak, ako je uvedené v článku 2(4) nariadenia (EHS) č. 3950/92, na základe jedného alebo viacerých nasledujúcich objektívnych kritérií, v poradí podľa priority:

- a) formálne potvrdenie zo strany príslušného úradu členského štátu o tom, že celý poplatok alebo jeho časť boli nesprávne účtované;
- b) geografická lokalita hospodárstva a primárne horské oblasti...;
- c) maximálne zaťaženie pre účely extenzívneho chovu dobytku;
- d) čiastka, o ktorú bolo prekročené jednotlivé referenčné množstvo;
- e) referenčné množstvo výrobcu.

2. Tam, kde sa nevyužijú finančné zdroje, ktoré sú k dispozícii pre dané obdobie po uplatnení kritérií stanovených v odseku 1, členský štát schváli po konzultáciách s Komisiou iné objektívne kritériá.“

Talianske právo

8 Podľa článku 5 ods. 1 a 2 decreto-legge n. 49 recante riforma della normativa in tema di applicazione del prelievo supplementare nel settore del latte e dei prodotti lattiero-caseari (zákonný dekrét č. 49 reformujúci právne predpisy v oblasti uplatňovania dodatočného poplatku pre sektor mlieka a mliečnych výrobkov) z 28. marca 2003, zmenený na zákon a zmenený a doplnený zákonom č. 119 z 30. mája 2003 (GURI č. 124, z 30. mája 2003, ďalej len „zákon č. 119/2003“):

„1. Do jedného mesiaca nasledujúceho po referenčnom mesiaci zašlú nákupcovia regiónom a autonómnym provinciám, ktoré ich uznali, údaje vyplývajúce z aktualizácie mesačného registra, ktorý vedú na základe článku 14 ods. 2 nariadenia č. 1392/2001/ES, a to aj v prípade, keď mlieko neprevzali. Nákupcovia sú povinní odpočítať dodatočný poplatok, vypočítaný na základe ustanovenia článku 1 nariadenia č. 3950/92 v znení neskorších zmien, týkajúci sa mlieka dodaného nad rámec individuálneho referenčného množstva prideleného jednotlivým výrobcom, pričom sa zohľadnia zmeny, ku ktorým došlo v priebehu dotknutého obdobia. ...

2. Do nasledujúcich 30 dní od uplynutia lehoty podľa odseku 1, bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 10 ods. 27 až 32, nákupcovia prevedú odpočítané sumy na bankový účet AGEA...“

9 Článok 9 zákona č. 119/2003 týkajúci sa vrátenia nadmerne zaplateného poplatku stanovuje:

„1. Na konci každého obdobia má AGEA povinnosť:

- a) zaúčtovať uskutočnené dodávky mlieka a celkový poplatok, ktorý zaplatili nákupcovia v rámci plnenia ich povinností podľa článku 5;
- b) vypočítať celkový poplatok, ktorý Talianska republika dlhuje Európskej únii z dôvodu prebytku mlieka;
- c) vypočítať výšku nadmerne zaplateného poplatku.

...

3. Suma uvedená v odseku 1 písm. c), znížená o províziu uvedenú v odseku 2, sa prerozdelení medzi výrobcov, ktorým boli pridelené kvóty a ktorí zaplatili poplatok, a to podľa nasledujúcich kritérií a v tomto poradí:

- a) medzi výrobcov, v prípade ktorých celý poplatok alebo časť poplatku, ktorý sa na nich uplatňuje, bol neoprávnene prijatý alebo už nie je dlhovaný;
- b) medzi výrobcov, ktorí sú vlastníkami prevádzok nachádzajúcich sa v horských oblastiach...;
- c) medzi výrobcov, ktorí sú vlastníkami prevádzok nachádzajúcich sa v znevýhodnených oblastiach...;
- ca) medzi výrobcov, ktorí boli na základe rozhodnutia príslušného veterinárneho orgánu vystavení zákazom pohybu zvierat v pásmach postihnutých rozšírenými infekčnými chorobami počas najmenej 90 dní v priebehu obdobia uvádzania na trh a ktorí z tohto dôvodu boli nútení vyrobiť väčšie množstvo, až do výšky maximálne 20 % prideleného referenčného množstva. ...

4. V prípade, že sa prebytok podľa odseku 3 po takomto prerozdelení nevyčerpá, zvyšná suma sa prerozdelení medzi výrobcov, ktorým boli pridelené kvóty a ktorí zaplatili poplatok, okrem výrobcov, ktorí prekročili svoje individuálne referenčné množstvo o viac než 100 percent, a to podľa nasledujúcich kritérií a v tomto poradí...“

10 Článok 2 ods. 3 decreto-legge n. 157, recante disposizioni urgenti per l'etichettatura di alcuni prodotti agroalimentari, nonché in materia di agricoltura e pesca (zákonný dekrét č. 157 o naliehavých ustanoveniach týkajúcich sa označovania niektorých poľnohospodársko-potravinárskych výrobkov, ako aj oblasti poľnohospodárstva a rybolovu) z 24. júna 2004 (GURI č. 147 z 25. júna 2004, ďalej len „zákonný dekrét č. 157/2004“), stanovuje:

„Podľa článku 9 [zákona č. 119/2003] sa nadmerná suma mesačného poplatku zaplateného výrobcami, ktorým nevznikol dlh na príslušnom poplatku, týmto výrobcom vracia. V prípade, že po uskutočnení tejto transakcie je zostávajúci súčet účtovaného poplatku, ktorý sa má vybrať, vyšší než poplatok dlhovaný Európskej únii zvýšený o 5 percent, AGEA odpíše poplatok nadmerne účtovaný výrobcom, ktorí ešte neuhradili mesačnú platbu, v súlade s prioritnými kritériami podľa odsekov 3 a 4 uvedeného článku 9, a to bez toho, aby boli dotknuté sankcie podľa článku 5 ods. 5 predmetného zákonného dekrétu.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 11 Počas referenčného obdobia žalobcovia vo veci samej nedodrжали uplatniteľnú taliansku právnu úpravu, keďže na jednej strane prvý nákupca nepristúpil k zrážke a mesačnej platbe dodatočného poplatku a na druhej strane výrobcovia takto nesplnili svoju povinnosť zaplatiť poplatok v zmysle článku 9 ods. 3 zákona č. 119/2003 a článku 2 ods. 3 zákonného dekrétu č. 157/2004.
- 12 Dňa 28. júla 2004 AGEA oznámila prvému nákupcovi stanovisko týkajúce sa kvót na mlieko a dodatočného poplatku za referenčné obdobie.
- 13 V tomto oznámení sa okrem iného uvádzalo, že AGEA uplatnila článok 2 ods. 3 zákonného dekrétu č. 157/2004, podľa ktorého nadmerná suma mesačného poplatku zaplateného výrobcami, ktorým nevznikol dlh na príslušnom poplatku, sa týmto výrobcom musí vrátiť, a že ak je po vykonaní týchto operácií zostávajúci súčet účtovaného poplatku, ktorý sa má vybrať, vyšší než poplatok dlhovaný Európskej únii zvýšený o 5 percent, AGEA nebude vyžadovať zaplataenie poplatku nadmerne účtovaného výrobcami, ktorí ešte neuhradili mesačné platby, v súlade s prioritnými kritériami uvedenými v článku 9 ods. 3 a 4 zákona č. 119/2003.
- 14 V prílohe tohto stanoviska AGEA priložila informačný list uvádzajúci v referenčnom období v súvislosti s každým výrobcom sumy poplatku, ktoré už boli vyplatené a potvrdené, ako aj sumy, ktoré sa majú vrátiť, tak ako boli vypočítané na základe článku 9 ods. 3 a 4 zákona č. 119/2003. AGEA okrem toho spresnila, že kupujúci podnik bol povinný vyplatiť dotknutým výrobcami vrátené sumy a namiesto výrobcami vyplácať požadované sumy, ktoré boli uvedené v tejto dokumentácii.
- 15 Žalobou podanou na Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd Lazio, Taliansko) sa žalobcovia vo veci samej domáhali zrušenia uvedeného stanoviska, tvrdiac najmä, že povinnosť mesačnej zrážky uložená nákupcovi podľa článku 5 ods. 1 zákona č. 119/2003 a kritérium prednosti pri rozdelení nadmerného poplatku, ktoré zvýhodňuje výrobcami, ktorí splnili svoju platobnú povinnosť a ktoré je stanovené v článku 9 ods. 3 zákona č. 119/2003, ako aj v článku 2 ods. 3 zákonného dekrétu č. 157/2004, sú v rozpore s článkom 2 ods. 2 tretím pododsekom a článkom 2 ods. 4 nariadenia č. 3950/92.
- 16 Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd Lazio) žalobu zamietol.
- 17 Na základe odvolania, ktoré podali žalobcovia vo veci samej, vnútroštátny súd svojím medzitýmym rozsudkom z 11. decembra 2017 vyhlásil odvolacie návrhy za čiastočne dôvodné, pričom najmä rozhodol, že povinnosť stanovená v článku 5 ods. 1 zákona č. 119/2003 sa nemôže uplatniť, pokiaľ ide o mesiace január až marec 2004, z dôvodu jej nezlučiteľnosti s článkom 2 ods. 2 nariadenia č. 3950/92.
- 18 Vnútroštátny súd sa však pýta na dôsledky tohto konštatovania nezlučiteľnosti medzi vnútroštátnou právnou úpravou a právom Únie, pokiaľ ide o práva a povinnosti výrobcami, ktorí nedosiahli súlad s touto vnútroštátnou právnou úpravou.
- 19 Za týchto podmienok Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa právo Európskej únie v prípade, aký sa opisuje v tomto návrhu a ktorý je predmetom konania vo veci samej, vykladať v tom zmysle, že v dôsledku rozporu ustanovenia vnútroštátneho práva členského štátu s článkom 2 ods. 2 tretím pododsekom nariadenia č. 3950/92 neexistuje povinnosť výrobcami zaplatiť dodatočný poplatok v prípade splnenia podmienok stanovených v uvedenom nariadení?

2. Má sa právo Európskej únie a najmä všeobecná zásada ochrany legitímnej dôvery v prípade, aký sa opisuje v tomto návrhu a ktorý je predmetom konania vo veci samej, vykladať v tom zmysle, že nie je možné poskytnúť ochranu dôvere subjektov, ktoré rešpektovali povinnosť stanovenú členským štátom, pričom mali prospech z účinkov súvisiacich s dodržiavaním predmetnej povinnosti, pokiaľ bola táto povinnosť v rozpore s právom Európskej únie?
3. Bránia článok 9 nariadenia č. 1392/2001 a pojem ‚prioritná kategória‘ vymedzený právom Únie v prípade, aký sa opisuje v tomto návrhu a ktorý je predmetom konania vo veci samej, ustanoveniu práva členského štátu, akým je článok 2 ods. 3 zákonného dekrétu č. 157/2004, prijatého Talianskou republikou, v ktorom sa stanovujú odlišné spôsoby vrátenia nadmerne účtovaného dodatočného poplatku, s tým, že na účely stanovenia harmonogramu a podmienok vrátenia prebytku sa rozlišuje medzi výrobcami, ktorí mali dôveru v náležité dodržiavanie vnútroštátneho predpisu, ktorý sa ukázal byť v rozpore s právom Únie, a výrobcami, ktorí toto ustanovenie nerešpektovali?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 20 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2 nariadenia č. 3950/92 vykladať v tom zmysle, že konštatovanie nezlučiteľnosti vnútroštátnej právnej úpravy upravujúcej podmienky vyberania dodatočného poplatku nákupcom od výrobcov s týmto ustanovením znamená, že výrobcovia, na ktorých sa vzťahuje táto právna úprava, už nie sú dlžníkmi tohto poplatku.
- 21 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že mechanizmus výberu dodatočného poplatku zavedený nariadením č. 3950/92 spočíva na rozlišovaní medzi priamymi predajmi mlieka na spotrebu a dodávkami mlieka nákupcovi (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. januára 2004, *Penycoed*, C-230/01, EU:C:2004:20, bod 28).
- 22 V prípade priamych predajov je teda výrobca povinný zaplatiť dlžný poplatok priamo príslušnému orgánu členského štátu v súlade s článkom 2 ods. 3 tohto nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. januára 2004, *Penycoed*, C-230/01, EU:C:2004:20, bod 29).
- 23 Naopak, pokiaľ ide o dodania, nákupcovi, ktorý je, ako to vyplýva z ôsmeho odôvodnenia uvedeného nariadenia, schopný najlepšie zabezpečiť výber poplatku od výrobcov, prislúcha zaplatiť tento poplatok tomuto orgánu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. januára 2004, *Penycoed*, C-230/01, EU:C:2004:20, bod 29).
- 24 Na tento účel z článku 2 ods. 2 prvého a tretieho pododseku toho istého nariadenia vyplýva, že nákupca má možnosť odpočítať od ceny mlieka vyplatenej výrobcovi sumu, ktorú tento výrobca dlhuje ako dodatočný poplatok, a že ak túto možnosť nevyužije, môže ju vybrať akýmkoľvek iným vhodným spôsobom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. apríla 1999, *Consorzio Caseifici dell'Altopiano di Asiago*, C-288/97, EU:C:1999:214, bod 32).
- 25 To znamená, že nezávisle od týchto osobitných pravidiel, týkajúcich sa spôsobov výberu poplatkov nákupcami od výrobcov, výrobca zostáva v každom prípade dlžníkom tohto poplatku.
- 26 Článok 2 ods. 1 nariadenia č. 3950/92 tak stanovuje, že dodatočný poplatok zavedený v článku 1 tohto nariadenia sa rozdelí medzi výrobcov, ktorí sa podieľali na prekročení referenčných množstiev. Rovnako šieste odôvodnenie tohto nariadenia spresňuje, že prekročenie jedného alebo druhého z celkových množstiev má za následok zaplatenie poplatku týmito výrobcami.

- 27 Z tohto článku 2 ods. 1 v spojení s ôsmym odôvodnením uvedeného nariadenia vyplýva, že je to výrobca, kto je dlžníkom splatného poplatku zo všetkého množstva mlieka uvedeného na trh, pokiaľ presahuje buď referenčné množstvo pridelené na priamy predaj, alebo množstvo pridelené na dodanie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. apríla 1999, Consorzio Caseifici dell'Altopiano di Asiago, C-288/97, EU:C:1999:214, bod 19).
- 28 Toto pripísanie poplatku výrobcovi je okrem toho vnútorne spojené s účelom dodatočného poplatku, ktorý spočíva najmä v povinnosti výrobcov mlieka dodržiavať referenčné množstvá, ktoré im boli pridelené (pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. marca 2004, Cooperativa Lattepiù a i., C-231/00, C-303/00 a C-451/00, EU:C:2004:178, bod 75, ako aj z 24. januára 2018, Komisia/Taliansko, C-433/15, EU:C:2018:31, bod 62).
- 29 Preto, hoci pokiaľ ide o dodávky, platiteľom poplatku je nákupca, faktom zostáva, že v tomto prípade, ako aj v prípade priamych predajov, sú poplatok povinní platiť výrobcovia, pričom okrem toho ho možno za určitých podmienok od nich priamo vymáhať (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. januára 2004, Penycod, C-230/01, EU:C:2004:20, body 29, 38 a 39).
- 30 Z toho vyplýva, že nezlučiteľnosť vnútroštátnej právnej úpravy upravujúcej spôsobu výberu dodatočného poplatku nákupcom od výrobcu s článkom 2 ods. 2 nariadenia č. 3950/92, ktorú konštatoval vnútroštátny súd, nemôže zbaviť týchto výrobcov bremena tohto poplatku, ktoré im je v každom prípade uložené v článku 2 ods. 1 tohto nariadenia.
- 31 Naopak, táto nezlučiteľnosť znamená len to, ako to uviedol generálny advokát v bode 50 svojich návrhov, že predmetná vnútroštátna právna úprava sa nemá uplatniť a že nákupca musí mať možnosť vyberať príslušné sumy od výrobcov „akýmkoľvek vhodným spôsobom“ v súlade s článkom 2 ods. 2 prvým pododsekom uvedeného nariadenia.
- 32 V dôsledku toho treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 2 nariadenia č. 3950/92 sa má vykladať v tom zmysle, že konštatovanie nezlučiteľnosti vnútroštátnej právnej úpravy upravujúcej podmienky vyberania dodatočného poplatku nákupcom od výrobcov s týmto ustanovením neznamená, že výrobcovia, na ktorých sa vzťahuje táto právna úprava, už nie sú dlžníkmi tohto poplatku.

O tretej otázke

- 33 Svojou treťou otázkou, ktorú treba preskúmať ako druhú v poradí, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2 ods. 4 nariadenia č. 3950/92 v spojení s článkom 9 nariadenia č. 1392/2001 vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorá stanovuje, že vrátenie prebytku na dodatočnom poplatku musí prioritne smerovať k výrobcovi, ktorí na základe uplatnenia ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré je nezlučiteľné s článkom 2 ods. 2 nariadenia č. 3950/92, splnili svoju povinnosť zaplatiť mesačnú platbu.
- 34 Z článku 2 ods. 4 nariadenia č. 3950/92 vyplýva, že členský štát môže v prípade, ak je poplatok splatný a ak je vybratá suma vyššia, rozhodnúť, či preplatí prebytok na poplatku len výrobcovi, ktorí patria do prioritných kategórií stanovených členským štátom, na základe objektívnych kritérií, ktoré sa majú určiť, alebo ktorí sú postihnutí výnimočnou situáciou spôsobenou vnútroštátnym ustanovením, ktoré nijako nesúvisí so systémom dodatočného poplatku v sektore mlieka.
- 35 Podmienky uplatnenia tohto ustanovenia sú spresnené v článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1392/2001, ktorý stanovuje, že členské štáty prípadne určia prioritné kategórie uvedené v článku 2 ods. 4 nariadenia č. 3950/92 na základe jedného alebo viacerých z piatich objektívnych kritérií, ktoré uvedené ustanovenie uvádza podľa priority.

- 36 Okrem toho článok 9 ods. 2 nariadenia č. 1392/2001 stanovuje, že v prípade, ak by uplatňovanie týchto kritérií nevyčerpalo finančné zdroje, ktoré sú k dispozícii, členský štát schváli po konzultáciách s Komisiou iné objektívne kritériá.
- 37 Odôvodnenie 6 tohto nariadenia okrem toho spresňuje, že len v prípade, že kritériá uvedené v článku 9 ods. 1 uvedeného nariadenia nemajú v členskom štáte úplné uplatnenie, členskému štátu možno povoliť stanoviť iné kritériá.
- 38 Z toho vyplýva, ako to uviedol generálny advokát v bode 71 svojich návrhov, že kritériá stanovené v článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1392/2001 sú vyčerpávajúce a že členské štáty môžu pridať dodatočné kritériá iba v prípade, keď uplatnenie týchto kritérií v poradí podľa priority nevyčerpáva financovanie, ktoré je k dispozícii pre dané obdobie.
- 39 Žiadne z kritérií vymenovaných v článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1392/2001 neuvádza dodržanie povinnosti mesačnej platby dotknutého výrobcu.
- 40 Za týchto podmienok členský štát nemôže platne vrátiť prebytok tým, že prioritne vyplatí preplatok výrobcom, ktorí splnili túto povinnosť.
- 41 Takáto prax by totiž viedla k postaveniu výrobcov, ktorí si splnili svoju povinnosť platiť mesačné platby v zmysle článku 2 ods. 4 nariadenia č. 3950/92, do prioritnej kategórie na základe kritéria uplatneného namiesto kritérií stanovených v článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1392/2001 a bez toho, aby bolo možné platne zaviesť dodatočné kritérium podľa článku 9 ods. 2 tohto nariadenia.
- 42 V takejto situácii by teda výrobcovi, ktorý by patril do prioritnej kategórie na základe uplatnenia jedného z kritérií stanovených v článku 9 ods. 1 uvedeného nariadenia, bez toho, aby si splnil povinnosť zaplatiť mesačnú platbu, bolo možné priznať zníženie dlžného poplatku až po tom, čo by boli vrátené preplatky výrobcom, ktorí vyhovelí tejto povinnosti, a to za predpokladu, že po vrátení platieb týmto výrobcom by ešte boli k dispozícii finančné prostriedky.
- 43 Okrem toho, ako to v podstate tvrdí Komisia, zaplatenie poplatku priamo alebo prostredníctvom nákupcu zodpovedného za zaplatenie poplatku v zásade predstavuje logický predpoklad vrátenia prebytku. Vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej, sa však neobmedzuje len na to, aby vyžadovala takúto platbu, ale stanovuje poradie prednosti v rámci vrátenia poplatku, ktoré je navyše založené na dodržaní vnútroštátnej právnej úpravy upravujúcej spôsobu výberu poplatkov, ktorá je nezlučiteľná s článkom 2 ods. 2 nariadenia č. 3950/92.
- 44 Okrem toho, ako to uviedol generálny advokát v bode 75 svojich návrhov, výrobcov, ktorí si splnili svoju povinnosť mesačnej platby, nemožno len na základe samotnej tejto skutočnosti považovať za výrobcov postihnutých výnimočnou situáciou spôsobenou akýmkoľvek vnútroštátnym ustanovením, ktoré nesúvisí so systémom dodatočných poplatkov v sektore mlieka v zmysle článku 2 ods. 4 nariadenia č. 3950/92.
- 45 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 2 ods. 4 nariadenia č. 3950/92 v spojení s článkom 9 nariadenia č. 1392/2001 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorá stanovuje, že vrátenie prebytku na dodatočnom poplatku musí prioritne smerovať k výrobcom, ktorí na základe uplatnenia ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré je nezlučiteľné s článkom 2 ods. 2 nariadenia č. 3950/92, splnili svoju povinnosť zaplatiť mesačnú platbu.

O druhej otázke

- 46 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa zásada ochrany legitímnej dôvery má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby v situácii, o akú ide vo veci samej, výška dodatočného poplatku dlhovaného výrobcami, ktorí si nesplnili povinnosť platby na mesačnom základe, ktorá je stanovená uplatniteľnou vnútroštátnou právnou úpravou, bola prepočítaná.
- 47 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že touto otázkou sa vnútroštátny súd pýta na ochranu legitímnej dôvery, ktorú treba priznať výrobcovi, ktorí splnili povinnosť platby dodatočného poplatku na mesačnom základe. Z tohto hľadiska chce vnútroštátny súd určiť dôsledky, ktoré prípadne treba vyvodiť v konaní vo veci samej z okolností, že spochybnenie pravidiel stanovujúcich poradie platieb na účely vrátenia prebytku dodatočného poplatku by v konečnom dôsledku viedlo k opätovnému vráteniu všetkých splátok vrátených týmto výrobcovi alebo ich časti.
- 48 V tejto súvislosti a bez ohľadu na otázku, či sa môžu výrobcovia, ktorí splnili povinnosť mesačnej platby, odvolávať na zásadu ochrany legitímnej dôvery s cieľom napadnúť prípadné opätovné vrátenie poplatku, ktorý im bol vyplatený, treba konštatovať, že v každom prípade táto zásada v situácii, o akú ide vo veci samej, nemôže mať za následok, že príslušným talianskym orgánom sa povolí neskorigovať rozhodnutia nezlučiteľné s právom Únie, ktoré tieto orgány prijali, tým, že odmietli vykonať nové posúdenie práv výrobcov, ktorí túto povinnosť nesplnili.
- 49 Vzhľadom na to, že z odpovede na tretiu otázku vyplýva, že zaobchádzanie znevýhodňujúce týchto výrobcov je založené na uplatnení kritéria pridaného ku kritériám vyčerpávajúco vymenovaným v článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1392/2001 zo strany Talianskej republiky bez toho, aby to mohlo zjavne zodpovedať prípadu uvedenému v článku 9 ods. 2 tohto nariadenia, prináleží naopak uvedeným orgánom, aby prepočítali sumu dodatočného poplatku dlhovaného uvedenými výrobcami tak, že vylúčia uplatnenie vnútroštátnych ustanovení nezlučiteľných s nariadeniami č. 3950/92 a 1392/2001.
- 50 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že zásada ochrany legitímnej dôvery sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby v situácii, o akú ide vo veci samej, výška dodatočného poplatku dlhovaného výrobcami, ktorí si nesplnili povinnosť platby na mesačnom základe, ktorá je stanovená uplatniteľnou vnútroštátnou právnou úpravou, bola prepočítaná.

O trovách

- 51 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. Článok 2 nariadenia Rady (EHS) č. 3950/92 z 28. decembra 1992, ktorým sa stanovujú dodatočné poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov [*neoficiálny preklad*], zmeneného nariadením Rady (ES) č. 1256/1999 zo 17. mája 1999, sa má vykladať v tom zmysle, že konštatovanie nezlučiteľnosti vnútroštátnej právnej úpravy upravujúcej podmienky vyberania dodatočného poplatku nákupcom od výrobcov s týmto ustanovením neznamena, že výrobcovia, na ktorých sa vzťahuje táto právna úprava, už nie sú dlžníkmi tohto poplatku.
2. Článok 2 ods. 4 nariadenia č. 3950/92, zmeneného nariadením č. 1256/1999 v spojení s článkom 9 nariadenia Komisie (ES) č. 1392/2001 z 9. júla 2001, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia č. 3950/92 sa má vykladať v tom zmysle, že

bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorá stanovuje, že vrátenie prebytku na dodatočnom poplatku musí prioritne smerovať k výrobcam, ktorí na základe uplatnenia ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré je nezlučiteľné s článkom 2 ods. 2 nariadenia č. 3950/92, zmeneného nariadením č. 1256/1999, splnili svoju povinnosť zaplatiť mesačnú platbu.

- 3. Zásada ochrany legitímnej dôvery sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby v situácii, o akú ide vo veci samej, výška dodatočného poplatku dlhovaného výrobcami, ktorí si nesplnili povinnosť platby na mesačnom základe, ktorá je stanovená uplatniteľnou vnútroštátnou právnou úpravou, bola prepočítaná.**

Podpisy